

วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข

วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทาง

สาธารณสุขหมายถึงอะไร?

วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทาง

สาธารณสุขในที่นี้ หมายถึง วัตถุอันตรายตามประกาศว่าด้วยบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน และสำนักงาน อาจแบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดแมลงและสัตว์ฟันแทะ
2. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด
3. ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อโรค
4. ผลิตภัณฑ์อุปโภคอื่น เช่น ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด

ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดแมลงและสัตว์ฟันแทะ

เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสารป้องกันกำจัดแมลง สารป้องกันกำจัดหนูหรือสัตว์ฟันแทะ มีหลากหลายรูปแบบ เช่น ยาจุดกันยุง ผลิตภัณฑ์ฉีดพ่นกำจัดยุง แมลงสาบ ผลิตภัณฑ์ทาไล่ยุง ผลิตภัณฑ์กำจัดเหา ผลิตภัณฑ์กำจัดเห็บหมัด ผลิตภัณฑ์กำจัดหนู

ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อทำความสะอาดพื้นผิวต่างๆ หรือวัสดุ ซึ่งมีส่วนประกอบของสารลดแรงตึงผิว กรด หรือด่าง เช่น ผลิตภัณฑ์ล้างจาน ผลิตภัณฑ์ซักผ้า ผลิตภัณฑ์ซักผ้าขาว ผลิตภัณฑ์ซักแห้งผ้า ผลิตภัณฑ์ล้างห้องน้ำ ผลิตภัณฑ์เช็ดกระจก ผลิตภัณฑ์ล้างรถ ผลิตภัณฑ์แก้ไขการอุดตันของท่อหรือทางระบายสิ่งปฏิกูล

ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อโรค

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่พื้นผิว หรือวัสดุต่างๆ รวมถึง สเปรย์ฆ่าเชื้อโรค แต่ไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์

ที่ใช้เพื่อฆ่าเชื้อโรคในเครื่องมือแพทย์ หรือใช้ทางยา โดยทั่วไปมักใช้ในผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด

ผลิตภัณฑ์อุปโภคอื่น

ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ไม่อยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เช่น ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด

การกำกับดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข

หน่วยงานผู้รับผิดชอบกำกับดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข คือ กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

- (1) การกำกับดูแลวัตถุอันตรายก่อนออกสู่ตลาด
- (2) การกำกับดูแลวัตถุอันตรายหลังออกสู่ตลาด

การกำกับดูแลวัตถุอันตรายก่อนออกสู่ตลาด

การกำกับดูแลวัตถุอันตรายก่อนออกสู่ตลาดเป็นขั้นตอนของการประเมินคุณภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ก่อนการอนุญาตให้จำหน่ายในท้องตลาด รวมถึงการประเมินสถานประกอบการ-การไม่ให้ออกผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งแวดล้อม ในการประเมินคุณภาพมาตรฐานของ ผลิตภัณฑ์หน่วยงานได้กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นเอกสารประกอบการพิจารณา เช่น สูตรส่วนประกอบ คุณสมบัติของสารและผลิตภัณฑ์ ฉลากผลิตภัณฑ์ ผลการทดสอบ

ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์บางประเภท เช่น ผลิตภัณฑ์
ฆ่าเชื้อโรค

การกำกับดูแลวัตถุอันตรายหลังออกสู่ตลาด

การกำกับดูแลวัตถุอันตรายหลังออกสู่ตลาด
เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตาม
และเฝ้าระวังเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพมาตรฐาน
ของผลิตภัณฑ์และการประกอบการ
งานที่ดำเนินการ ได้แก่

- การตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังสถาน

ประกอบการ

- การตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังผลิตภัณฑ์
- การตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังฉลาก
- การตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังการโฆษณา

การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน

1. **เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีฉลาก** และแสดง
ข้อความครบถ้วน โดยเฉพาะภาษาไทย เช่น
วิธีใช้ การเก็บรักษา คำเตือน การแก้พิษ
เบื้องต้น ชื่อ ที่อยู่ผู้ผลิตและผู้นำเข้า
2. **เลือกผลิตภัณฑ์ที่มีภาชนะบรรจุอยู่ใน
สภาพเรียบร้อย** ไม่มีรอยร้าวซึม ใช้ได้
สะดวก ผลิตภัณฑ์ฉีดพ่นไม่ควรมีของเหลว
ซึมบริเวณที่กดหัวฉีด
3. **เลือกใช้ผลิตภัณฑ์รูปแบบสเปรย์ฉีดพ่น
เท่าที่จำเป็น** เพราะละอองฝอยทำให้เรามี
โอกาสได้รับสารทางการหายใจ หรือทาง
ผิวหนังได้มากขึ้น เวลาใช้ต้องปฏิบัติตาม
คำแนะนำบนฉลากโดยเคร่งครัด
4. **พึงระวังคำโฆษณาว่า “ปลอดภัย” หรือ “ไม่
เป็นพิษ”** เพราะสารเคมีทุกตัวก่อให้เกิด
อันตรายได้หากใช้โดยขาดความระมัดระวัง
ความเป็นอันตรายจะมากน้อยแตกต่างกัน
ออกไปตามชนิดของสาร

การใช้ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน

1. ให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์เท่าที่จำเป็น ไม่ใช่
อย่างพร่ำเพรื่อ และเลือกใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์ของการใช้
2. อ่านคำแนะนำบนฉลากผลิตภัณฑ์หรือใบ
แทรกให้เข้าใจก่อนการใช้ บนฉลากจะมี
คำแนะนำวิธีการใช้ การเก็บรักษา คำเตือน
และการแก้พิษเบื้องต้น
3. ห้ามนำผลิตภัณฑ์หลายชนิดมาผสมรวมกัน
เพราะอาจเกิดปฏิกิริยาระเบิด หรือมีความ
เป็นพิษมากขึ้น หรืออาจทำให้ผลิตภัณฑ์
เสื่อมประสิทธิภาพ ยกเว้น กรณีที่ฉลาก
ระบุให้ผสมกับสารตัวอื่นได้
4. ห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ฉีดพ่น โดยเฉพาะ
ผลิตภัณฑ์กำจัดแมลงในบริเวณที่มีอาหาร
เครื่องคั่ววางอยู่
5. หลังการใช้ให้ทำความสะอาดมือ หรือชำระ
ร่างกายให้สะอาดทุกครั้ง
6. ภาชนะที่ใช้หมดแล้ว ห้ามทิ้งลงในแม่น้ำ คู
คลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะ และห้ามเผา
ทำลาย ควรแยกทิ้งในที่ทิ้งขยะให้เรียบร้อย

การเก็บรักษาวัตถุอันตราย

1. เก็บผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายตามคำแนะนำ
บนฉลากแต่ละผลิตภัณฑ์ โดยทั่วไปให้เก็บ
ไว้ในที่มิดชิด ห่างจากเด็ก อาหาร สัตว์
เลี้ยง เปลวไฟ และความร้อน
2. เก็บในที่แห้งเพื่อป้องกันการฟุกร่อนของ
ภาชนะบรรจุ
3. ปิดฝาภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ก่อนเก็บให้
เรียบร้อย

4. ตรวจสอบว่าฉลากผลิตภัณฑ์ยังอยู่ในสภาพ
เรียบร้อย ไม่ควรถ่ายเทผลิตภัณฑ์เก็บใน
ภาชนะอื่น ยกเว้นกรณีจำเป็น เช่น ภาชนะ
ชำรุด แต่ต้องมีฉลากติดให้ชัดเจน
